

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina zunan:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon 415, 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Izjava.

Podpisani izrekamo svoje neomejeno zaganjanje odbora političnega društva „Edinost“; posebej pa izrekamo še svoje priznanje listu „Edinost“ in v svesti smo si, da soglašajo nam vsi zavedni volilci II. okraja, kajti ravno v tem okraju je bilo delovanje naših voditeljev zares izgledno. Zato jim hočemo stati na strani zvesto in nepremično.

V Lonjerju, 23. aprila 1900.

Josip Čok, Martin Pečar, Štefan Pečar, Andrej Čok, Anton Čok, vsi posestniki in volilci.

Dantejeva vizija in irredentizem.

(Po „Agramer Tagblattu“.)

Od vizije Dantejeve je letos minolo ravno šeststo let. Njegovo potovanje v svet duhov je začelo na Veliki petek leta 1300 in je trajalo do osmega dne po Veliki noči. Naravno je torej, ako Italijani in z njimi ves svet slave jubilej te vizije, katero je Dante opeval v svoji »komediji«, kateri je pozneje potomstvo nadelo ime »božanstvena«. Celó v Krakovem so se sešli poljski literati, da tudi oni proslave ta praznik. Povsodi, kjer imajo zmislja za lepoto in umetnost, kjer je misliljev in filozof, kjer kultura ni postala prazna beseda, čitajo in studirajo Danteja, in vsakdo je umel, da je Italija ponosna nanj kakor največji genij vseh časov. »Božanstvena komedija« pripada v prvi vrsti Italiji, ali ona pripada tudi vsemu svetu. Hrvatje so ponosni na to, da sta največja komentatorja Danteja, Lubin in Tommaseo, izšla iz njih dežele. Tommaseo je pogodil dušo Dantejevo, kakor morda nikdo drugi. Hrvatje imajo prevod »Božanstvene komedije«, kateri morejo z zadoščenjem prištevati najboljšim prevodom tega mojsterskega dela.

Irredentovci della Regione Giulia pa hočejo tudi to priliko zlorabiti za svoje političko-strankarske namene. Ako bi hoteli le Danteja slaviti in pridodati kaj v slavo njegovih del, bi bilo to umevno in hvalevredno. Ali oni sezajo veliko dalje. V devetem spevu »Pekla«

omenja Dante tudi Puljo. In iz tega sklepajo irredentovci, da je veliki pesnik bil tudi v Pulju in da je obiskal Istro. Temu nasprotno pa Dante Trsta niti ne omenja. Isti komentatorji pa trdijo, da so se za časa Danteja mnogi prognanci iz Florence obrnili v Trst in da je torej tudi Dante najbrže iskal tu zavetišča. Po tej metodi bi mogli dokazati, da je Dante obiskal tudi Hrvatsko in da je tam našel dobrih prijateljev, kajti v svojem »Raju«, v eno in tridesetem spevu, omenja Hrvatsko in hvali estetični čut Hrvatov. V zadnji čas sta sosebno proučevalca Danteja, dra. Morosini iz Trsta in publicist Paolo Tedeschi, ki hočeta dokazati, da je bil Dante res v Pulju. V šestem predelu pekla vidi Dante ravan plamenečih grobov, kjer so mučili heretike in nevernike. Ta ravan ga spominja na polje pri Pulju, na katerem je istotako mnogo grobov. Iz tega izvaja rečena proučevalca Danteja, da je Dante moral poznati polje pri Pulju in da je moral biti v Pulju. Kakor trdi Morosini je Dante iz Ravenne došel v Pulj, po Tedeschi pa iz Benetk. Znano pa je, da je Dante leta 1320 iz Verone došel v Ravenno kakor gost gospoda Ravenskega, Guido Polente, in da je naslednje leto kakor odposlanec Polenteja bival v Benetkah. »Pekel« pa je bil dovršen že v letu 1309, torej 15 let popred nego je Dante, kakor trdijo, došel v Pulj. Ta dokaz šepa torej na vsaki način.

Mi pa se nočemo pripraviti o tem in hočemo verjeti, da je Dante res bil v Pulju, in da imajo proučevalci prav, ko gledajo, da bi po možnosti pojasnili vsako malenkost v življenju velikega moža. Mi pripoznavamo tudi, da je Dante vreden bolj nego kdor koli drugi, da dobi spomenik. Zakaj pa hočejo irredentovci ravno v Pulju imeti ta spomenik, zakaj si prizadevajo toli goreče, da bi dokazali, da je Dante obiskal Regione Giulia in sosebno tudi nekatere kraje na Goriškem, kjer baje nekatere temne tradicije spominjajo na njegovo tamošnjo navzočnost? Oni mu hočejo v Pulju postaviti spomenik, da bi ga slavili kakor narodnega pesnika Istre. Dante, da je obiskal Regione Giulia vspodbujen v to od italijanskega čutstva svojega, da bi kakor zastopnik italijanske misli, zvest svojji zgodovinski nalogi, obiskal italijanske dežele. Dante bi bil torej prvi irredentovec in irredovski pesnik! Spomenik na obrežju Kvar-

nega naj bi služil kakor simbol italijanskega edinstva! Ali se ne pravi to profanirati spomin pesnikov in ga zlorabljati za nevedne politične namene?! Kakor kulturni narod, ki časti spomin kralja pesnikov, moramo mi protestovati proti takemu zlorabljanju in taki profanaciji! Mi protestujemo tudi proti svečanosti, ki se, mesto da bi bila kulturno slavje, zlorablja za politične in fakijske svrhe. Ine Dante Alighieri ne sme služiti za irredentovske mahinacije. Ako mu hočejo izven izven Italije, vzlasti v Pulju, torej na hrvatskih tleh, postaviti spomenik, se sme zgoditi to le v proslovo pesnika, ki ni objemal le Italije, ampak vse človeštvo in ki je mislil na predo človeka v obče. Ako irredentovci to slavje pretvarjajo v politično vprašanje, je potem umevno, da Hrvatje in Slovenci ne le ostajajo indiferentni, ampak da se mu morajo tudi upreti v svo odločnosti. V Tridentu so pesniku postavili spomenik, da so s tem nasproti nemstvu dokazali italijanski značaj onih krajev. Tam je spomenik na svojem mestu, ker njega namen odgovarja resnici. Če pa hočejo s postavljenjem spomenika v Pulju dokazati italijanstvo Istre, je to laž, ker Istra ni italijanska dežela!! S takim spomenikom bi bil spomin Dantejev le onečesčen, če tudi je morda Dante Istro prišteval k italijanskim deželam. Genija tega velikega pesnika treba umevati le kakor takega, nikdar pa ne kakor avtoriteto za naše sedanje politične razmere.

Na hrvatskih gimnazijah Dalmacije uče italijanščino kakor obvezen predmet in se ista uvede tudi na vseh hrvatskih gimnazijah, ki se, ako Bog da, osnujejo v našem Primorju. Tu se bo mladina seznanjala tudi z genijem Danteja. Temu ni prigovarjati ničesar. Kake posledice pa bi morale imeti, ako bi italijanščina na teh gimnazijah ne bila le obvezen predmet, ampak učni jezik? Danteja bi predstavljali kakor narodnega pesnika, mladino bi učili, naj italijansko zgodovino smatra za svojo zgodovino. Je-li to prav v deželi, ki je po pretežni večini obljudena od Hrvatov in Slovencev? Ali so merodajni krogi v Avstriji kedaj mislili na to tako priprosto okolnost? Mi menimo, da ne, in vendar je v interesu monarhije, da se o stvari razmislija tudi od te strani! Ali morda ne?

plavale iz gozda. Z širokimi očmi, v katerih so spale davne, otroške pravljice, sva se zagledala v raztrgano meglo, ki se je v dolh, ozkih plasteh trgala skozi drevje, in morda nisva vedela, ali v srečo ali v občutila neko posebno, tajno čutstvo, ki nama je bilo gledati smreke in nizko grmičevje in bodeče, pletene vezi malin, in visoke, resaste trave, z izprašujočimi pogledi, ki so iskali, pričakovali videti tajne skrivnosti teh stvari, mrtvih stvari, ki pa so dihale toliko svežosti in življenja.

Včasih so se našle najine roke, prsti so se zapleli med seboj v kratek, srečen, nežen, čist dotik, miloba in sreča je ognila naša bitja z velikim, svetlim blaženstvom, a takoj zopet so zbežale roke narazen, a ostala nama je v srečo tiha, sladka sreča.

Pohitela sva naprej daleč v svoji raztresenosti, v srečni pozabnosti vsega krog naju. Vstrasila sva se potem, ko so glasovi ostale družbe zamrli za nama za kakim ovinkom, najine samoče na tistem gozdnem potu, polnem čudnih, temnih senc. Molče sva se potem postavila na prvem odprtem mestu v polnem mesečnem svitu. Še je ko naju je veselo, nagajivo čebljanje ostalih zopet obkrožalo, sva jela govoriti. V družbi nama je bilo skoro laglje. Lahko sva govorila, si nagajala in pripravljala smeje, veselo, brez zadržke, a ko sva odšla naprej, naju je vedno

Trst, dne 23. aprila 1900.

„Vseslovenska županska zveza“.

Občni zbor te velevažne zveze se skliče o Binkoštih.

Na vseučilišču v Zagrebu je bilo v prošlem zimskem semestru 770 slušateljev; 632 je bilo rednih, 146 izrednih. Med temi jih je bilo 27 iz Dalmacije, 3 iz avstrijskega Primorja, 4 iz Kranjske, 3 iz Štajerske. Žive je obžalovati to neznatno število iz slovenskih pokrajin. Kako mogočno bi morje, izšolani med bratskim narodom hrvatskim, pospeševali čut vzajemnosti!

Politični pregled.

TRST, 23. aprila 1900.

K položaju. Sedaj je menda definitivno določeno, da se državni zbor snide 8. maja, delegacije pa 12. v Budimpešti, da bosta torej zborovala hkratu. To bo proti dosedanjim navadi. Kajti dosedaj ni bila navada, da bi bil zbran državni zbor, kadar so delegacije zborovale v Budimpešti. Ker pa so predmeti, katere mora rešiti državni zbor, jako važni in jih je mnogo, se je letos odstopilo od stare navade. Slično se je zgodilo leta 1896.

Zbornica poslancev odloži sicer dne 11. maja svoje seje za nekoliko dni, da bodo člani avstrijske delegacije mogli v Budimpešto na konstituiranje in da bodo čuli poročilo ministra za vnanje stvari o mednarodnem položaju. Potem nastane v delegacijah presledek nekoliko dni, ki pride zopet na dobro finančnemu odseku državnega zbora.

Vse pojde torej kakor na vrvi, ako — Čehi ne zapojejo katero drugo vmes.

To pa, kako mislijo Čehi, je evidentno iz cele vrste enunciacij iz vrst naroda češkega, katere smo omenjali tudi na tem mestu. »Narodni listy« priobčujejo vnovič nastopno situacijsko poročilo: »Ker bo deželnozborska kampanja v 14 dneh pri kraju, je vsa skrb vlade obrnena že državnemu zboru. Ministerstvo Körberjevo se zaveda tega, da se je položanje v zadnjem času mnogo poslabšalo in da je redno delovanje parlamenta v večji nevarnosti, nego kedaj poprej. Trdi se sploh, da se toliko dispozicije, ki so že ukrenjene, kolikor one, ki se imajo ukreniti pred sestankom državnega zbora,

zopet objemala ona krasna, neopisna sreča, ki nama ni dala govoriti, katero sva iskala, a ki naju je ob jednem čudno podila narazen.

Ostali so naju vsi radi imeli, nagajali nam, a spak niso nikdar z ostrimi, hudobnimi opazkami kalili najine tajne, molčeče, nedolžne ljubezni.

O, bilo je mnogokrat tako zelo lepo!

Če oče par tednov ni pil, so bila skoro prava nebesa. Pozabila sem v hipu na vse nekdane neprijetnosti, pozabila, kakor da mi jih je kdo za vselej zbrisal iz duše!

Ali oče je kmalu zopet zapal svoji stari strasti in vse se je znova ponovilo. Vsi žalostni spomini so vstajali, oživeli, in vse ono pozabljeno se je zopet ponavljalo v vsej svoji strašni resnici. Nič ni bilo več smeha, nič več srečnih, veselih obrazov. Z bratoma smo se tiho, nezadovoljno vlačili okrog, ogibali se matere, ki je bila neizrekljivo sitna, prepirljiva. Bili smo tepeni, ozmerjani nešteto krat in vsaki najmanjši priliki, ki se je nudila. In ker končno tudi mi nismo bili angelji, smo se bunili, branili takega ravnanja z vsemi silami. Včasih se absolutno nismo mogli premagati, postali smo še mi trmast, jeziki in jezoviti. Srdili smo se potem vedno na vse, najbolj pa sami na se. (Pride še.)

PODLISTEK

27

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Zabavali smo se vselej imenitno in se navadno se le v noči vračali domov.

Sploh je bilo to vračanje najlepše od naših izletov. Izbrali smo si vedno čas polne lune, da je bilo svetlo in da nam ni bilo treba zaradi teme toliko žuriti in hiteti.

Mirko in jaz sva hodila skupaj. Bila sva najmlajša, pa je vsa družba nekako negovala najino mejebojno nagajanje, o katerem so vedeli vsi, samo midva ne. Ugajalo jim je, da so nama malo pomagali, ali spak so skrbeli vsi, da nisva bila predaleč eden od drugega.

Bilo je tako lepo!

Tiho sva šla skupaj dalje, molčala in strmela v bledo, srebrno mesečino, ki je razlivala svojo magično, sanjavo luč v tiho, hladno noč. Nisva se ni dotikala, a vendar nama je bilo tako krasno. Družba zadaj se je smejala, govorčila in pela vse vprek, glasovi so veselo odmevali v čistem zraku poletne noči. Skozi gozd smo šli, mimo romantičnih skalnatih sten, visokih, molčečih smrek, malih dolin, tihih, mehkih, zelenih, v katerih se je bujno širila praprot, na kateri so se tenke, fine veje pajkov rosno, svetile v

luninem svitu, kakor da so na vse tenke niti pajčevine nanizani mali, svetleči biseri. Nad gozdom se je dvigalo nebo tako visoko, jasno, čisto; pod njim so migljale milijarde zvezd in luna je plavala med njimi, velika, svetla. Mali beli oblaki so se podili krog nje, zagrinjali jo za trenutek v bele, svetleče, prozorne pajčolane in zopet odbegli pod nebo.

In vse je molčalo krog nas in nad nami. Veseli glasovi družbe niso motili tega nočnega molka, zdel se je le tišji, globokejši, neizmeren. Padal je iz jasnega, mirnega neba in rasel iz spanja gozdov, ki so se raztezali krog nas in spali, tiho, tajno, jedva da se je čutil od časa do časa njihovi laskajoči, prijetni, hladni dihi.

Tiho, tiho sva stopala dalje. Najini koraki se niso čuli na mehkem, nekoliko vlažnem, gozdnem potu. Smreke krog nas so dišale sveže, živo, njih vonj je bil poln življenja, mladosti, moči. In zemlja je dišala, in rože, ki so cvele med rezkimi, gozdnimi travami.

Tako lepo, tako lepo!

Molče sva gledala med temne smreke, kjer so nas mogoče zrla plašne oči srne ali kjer sva s svojo prisotnostjo prepodila strahopetnega zajca. In vse pravljice o vilah, o škrtih, navihanih polhah, o čudesih praprotovega semena in ukletih rožah so tajno pri-

zvedejo tudi tedaj, ako se parlamentariška mašina zaustavi. V tem slučaju dobi dr. Körber polnomoč, ki jo je dobil že grof Thun, da na podlagi § 14 izda načrt jezikovnega zakona.

Najnovejša nemška komedija. Iz Gradea nam pišejo dne 21. t. m.: Nemci so se predzabili zopet enkrat do prav bedaste sale s tem, da so podkupili par nemškutarjev iz okraja Ptujskega ter žnjimi šli v Gradea na namestništvo protestirat proti abstinenci slov. poslancev. Seveda je njihov namen edino ta, da bi slepili osrednjo vladu in jezili slov. poslance in žalili vse ljudstvo slovensko, ki s pravim navdušenjem povsodi odobrava postopanje naših poslancev. Lažejo se, da je ta deputacija bila slovenska. Ali kdo jih je pa naprosil, kdo jih pooblastil, kdo izmed Slovencev se strinja žnjimi?!

Odgovor je lahek. Dotičniki so šli v Gradea in govorili le v imenu Nemcev, ki so jih podkupili in vodili, ker tem seveda ni po volji, da bi se Slovencem na Štajerskem dalo to, kar se je dalo Nemcem na Češkem in Italijanom na Tirolskem, ker Slovenci naj bi po njihovem menenju nosil samo bremena, a pravice naj ne uživa nobenih. Nemci ne poznajo pravice.

Sramožljivi Clary in nemški petelini si bodo sedaj zadovoljno meli roke, češ, sedaj je igra že naša, vladu na Dunaju lahko slepimo in Slovence bomo tlačili nadalje. Ali ako mi ne bomo držali rok križem, se jim stvar lahko tudi zasúče narobe in jim morda zraste vsled te komedije prav dolg nos.

Kar se tiče slovenskega ljudstva, je ta predzrna šala nasprotnikov leše bolj razkači, ker mu je nov dokaz, da niti Nemci, niti vlada v Gradeu nočejo poslušati resničnih želj in zahtev slov. ljudstva ter mu hočejo Nemci (ker drugače ne morejo več) s perfidnimi mahinacijami zabraniti, da ne bi prišlo do svojih pravic. Če bi vlada hotela izvedeti resnične želje slovenskega ljudstva, morala bi bila slišati na Velikonočni ponedeljek, kako je na shodu v Bišu v Slov. Goricah, tik meje, na stotine in stotine kmetov z burnim krikom in vikom vpilo »Proč od Gradea! in dvigalo svoje pesti. In teh shodov ne bo konec, dokler se ta zahteva ne izpolni. »Proč od Gradea! to bo resnična zahteva slovenskega ljudstva še dolgo časa, za katero pojde sedaj samo v boj, in sicer v boj do skrajnega, ker ta zahteva, da se Spodnji Štajer administrativno loči od Gradea, je zanje življenskega pomena v gospodarskem in v narodnem obziru. Torej velja: boj brez pardona, boj na vsej črti!

Najboljši odgovor na to nesramno, perfidno nemško mahinacijo, ki je morda tudi vladi dobro došla — Clary se morda sramuje, ker ima nasproti Slovincem zelo mnogo na vesti — in s katero so pokazali svojo političko nemoralnost in so storili ostuden atentat na pravice in čast slovenskega ljudstva, hoteli mu kratiti besedo in je osmešiti: najboljši odgovor bi bil, da vsi slovenski župani in občine vložijo na osrednji vladi na Dunaju peticije, ali vsaka za-se ali skupno: za administrativno ločitev Spodnje Štajerske! Skliceal naj bi se tudi občni shod vseh slov. županov, da slovesno protestirajo proti perfidnim nemškim in graškim mahinacijam. Poslanci in narodnjaki na delo!

Prezirati te zadaje »deputacije« nikakor ne smemo, posebnost, ker je znano, kako je vlada na Dunaju, ki dejanskih razmer ne pozna, lahkoverna, in ker vemo, da hlastno vsprejema in izkorišča vsako izjavo, ki je Slovancem nasprotna. Našim poslancem in vsem rodoljubom pa naj je ta nemška mahinacija migljaj in nov resen opomin in poziv, da neutrudno prirejajo shode, da slov. ljudstvo svari pred nemškimi zapeljivci, ki se pridno klatijo okrog! Sploh pa bi bilo jako želeto, da bi vsi poslanci in rodoljubi s Primorskega, iz Koroške in s Spod. Štajerske skliceali skupen shod ter za vse določili enotno in skupno politiko in da bi skupno šli v boj za svoje opravičene zahteve, a v prvi vrsti za administrativno ločanje po narodnosti. Bil bi že skrajni čas, da združimo svoje moči in skupno ustopamo! —

Iz deželnihi zborov. Deželni zbor Moravski je sprejel po daljši debati proračun za ljudske šole. Med debato je deželni odbornik Zöbl obžaloval, da je pater Seveč del učiteljstva dolžil nelojalnosti, ko se je vendar deželni šolski svet povsem pohvalno izrekel o patrijotičnem in dinastičnem vedenju učiteljstva. Poročevalec Götz je naglašal

nasproti posl. Sevečiku, ki je branil konfesionalno šolo, da se je novo šolstvo trdno ukoreninilo v Nemcih in v Čehih.

Tržaške vesti.

Odprta groba dveh narodnih delavcev. Pišejo nam: Te dni smo izročili materi zemlji moža, ki sta bila vsikdar na svojem mestu, ko je tako zahtevala narodna stvar. Pok. Grilane in Svetina sta nam vzgojila narodne sinove in hčere, oziroma sorodnike, ki danes sodelujejo v narodnih društvih in ki gotovo vsikdar ostanejo zvesti naukom svojih dragih pokojnikov.

Vama, ki sta nas zapustila mnogo pre-rano, pa kličemo: Večna luč naj Vama sveti! **Resnici na ljubo.** Pišejo nam: Gospod urednik! Z ozirom na notico, ki ste jo priobčili te dni o postopanju »Zavarovalnice za slučaj nezgod« z našimi slovenskimi delavci, kadar jim v slučaju ponesrečenja odmerja podpornino, prosimo Vas, da vsprejmete nastopno pojasnilo, kar se tiče izkazov delodajalcev.

Kar se tiče teh izkazov, se zdi, da Vaš dopisnik ni dobro poučen. On dolži delodajalce, da naznanjajo kakor zaslužek dotičnega ponesrečenega delavca vedno le 1 gld. 50 nvč., če tudi je zalužek znašal 1 gld. 80 nvč., zбоk česar dobi revež manjšo podpornino, nego bi jo moral.

Na to moram pojasniti, da je predpisano tako, da se v izkazih plačila označajo le s 50 nvč. do 1 gld., od 1 gld. do 1 gld. 50 nvč. in od 1 gld. 50 nvč. do 2 gld. Svote vmes pa se ne smejo upoštevati. Krivično je torej, ako se v tem pogledu kaj očita delodajalcem. Nadalje moram pojasniti, da delodajalec plačuje povprek po 2 gld. 30 nvč. od sto za vse zavarovane delavce; za one pa, ki delajo v kamenolomih, kjer je delo nevarnejše, po 5 gld. 20 nvč.

Slednjič pa ni smeti pozabiti, da se podpornina ne odmerja le po visokosti zaslužka, ampak tudi po kakovosti poškodovanja.

Toliko, g. urednik, prosim Vas, da objavite v obrambo delodajalcev.

Iz Barkovelj nam pišejo: Tukaj nimamo več italijanske propovedi. Par nedelj je bila, a ko je duhoven videl, da takoj o začetku vsi verniki — izvenzaj par odpadnikov — zapuščajo cerkev, je opustil nepotrebno propoved.

Tako se nasilje in vsi nameni za poitalijan-talijančevanje cerkvá po okolici razbijajo ob dejanskih obojajah! In kakor je italijanska propoved nepotrebna v Barkovljah, tako je nepotrebna v Škedenju in v Rojanu! Kjer je italijansčina res potrebna v cerkvi, nikdo ne oporeka; ali kjer usiljajo italijanske propovedi le v poitalijančevalne svrhe, kjer se torej božji hram profanira, tam se moramo upirati vsi in vsa hvala gre barkovljanskim župljanom, da so se svojim energičnim in do slednim postopanjem to novotarijo doveli ad absurdum.

Poskušeni samomor. 41-letna postrežnica Terezija Jenc iz ulice Media št. 5 je hotela v soboto skočiti v kanal, a redar, ki je bil v bližini, je to preprečil ter spravi nesrečnico, ki je brez zaslužka, v bolnišnico.

Požar je nastal v soboto zvečer v hiši št. 6 na Acquedottu vsled tega, ker so bile plinovce cevi pokvarjene in je iz njih prihajal plin. Prebivalci so sicer pogasili ogenj, še predno so prišli gasilci, a škoda je vendar nastala za kakih 6000 kron.

Smrt v vodnjaku. Vrtnar Karol Vrtovec v Rocolu št. 577. je v soboto jutro našel svojega očeta v vodnjaku. Mož je bržkone ponesrečil.

Aretilali so bivša mašinista plavža v Škedenju, Ivana in Viljema M., o katerima sumijo, da sta pisala pretilna pisma, ki zadnji čas dohajajo upravi imenovanega plavža.

Popravek. Razglasite občenega zbora »Del. podp. društva« treba popraviti tako, da odpade točka dnevnega reda o spremembi društvenih pravil, da se prečita račun za leto 1899 in ne za 1898, ter da bo začetek glasnovanja dne 5. maja in ne 8. maja, kakor je objavljeno po pomoti.

Dražbe premičnin. V torek, dne 24. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Colombo 11, hišna oprava; v ulici Molin a vento 62, hišna oprava; v ulici Scussa 6 in Giulia 11, oprema v zalogi, voz in vaze za zdravila; v ulici del Ponte 2, krčmarska oprema; v ulici Geppa 18 in Ros-

setti 7, hišna oprava; pri sv. Mariji Magd. Zgor. 154, konj.]

60.000, kron, 15.000 kron in 12.000 kron so glavni dobitki srečkanja »Invalidendank«, kateri zneski se z 20% odbitkom izplačajo v gotovini. Naše cenjene čitatelje opozarjamo, da se bo vršilo I. srečkanje nepreklicno dne 19. maja 1900.

Vesti iz ostale Primorske.

× Grešniki — priznavajo! Žalosten dogodek! Tako je tržaški »Piccolo« označil dejstvo, da se vodnjanski italijanski kmetje pozvali dr. Laginjo kakor govornika na občni zbor svoje posojilnice. V dotičnem članku priznava tržaški list, da je italijanska stranka v Istri mnogo zanemarila. »Vodnjanski dogodek« da je znak žalostnega stanja, ko 300 italijanskih kmetov potrebuje inicijative, denarja in besed svojih narodnih nasprotnikov (Hrvatov namreč). To da so posledice zastarelega sistema. V Vodnjanu da bi bili morali imeti posojilnico že davno popred, nego so Slovani tjakaj utaknili svoj nos. Sedaj berejo Italijani grenki sad grešnih zamud. To je rana, ki jih grize — a ne samo v Vodnjanu. Vladajoči sloj bi moral predvidjati in ustrezati potrebam ljudstva. To dolžnost mu nalagata narav in socialno delovanje. Ni to privikrat, ko obžaluje — »Piccolo« namreč — pomanjkanje prosvetljene gospodarske delavnosti v mnogih mestih in trgih pokrajine. Le organizacija na tej podlagi more italijansko stranko obvarovati pred britkimi prevarami. Drugače vodnjanski slučaj ne ostane osamljen. Za govorom bo sledila gospodarska pomoč Hrvatov in pod to zastavo pride narodna demoralizacija Italijanov. Na ta način propademo (Italijani namreč), ne po zaslugi nasprotnikov, ampak vsled lastnih grehov. Vzrok naši smrti se bo imenoval — samoubojstvo!!

Vse to je bilo v »Piccolu« črno na belem. In to so grozne zamude, ki jih očitoma gospodi tudi mi, če tudi malce bolj — izrazito. Gospoda priznavajo torej, da dosedaj niso storili nič za ekonomično zboljšanje v deželi! In stranka, ki mora pripoznati to, se je sama obsodila.

«Naša Sloga» pravi, da je bil oni dan v Vodnjanu dan bratimstva ljudske roke. Kdor piše, da je istrski Hrvat, vršeči v mestu vodnjanskem kulturno delo, storil temu mestu sramoto, kdor tako piše, je barbar ali norec!

× Prva veselica, katero je priredilo pevsko-bralnodruštvo »Ilirija« na Velikonočni ponedeljek pri Cesarju, izpadla je prav dobro v vsakem obziru. Uprav krasno pomladansko vreme privabilo je iz bližnjega mesta prav mnogo ljudi na deželo v slobodno naravo; opazili smo jih tudi obilo iz Marezig in iz Dekani; udeležba iz Trsta pa je bila — vzlic lepemu vremenu — res prepičala. Vse točke vzporeda proizvajala so se v redu in točno. Gosp. Anton Valentič je pozdravil v izbranih, vznesenih besedah zbrano občinstvo, razloživši mu pomen in namen pevskega in bralnega društva in je priporočal domačinom naj se jih tesno oklenejo ter tako izobražujejo s čitanjem časopisov in poučnih knjig. Pevski zbor društva »Ilirija« je izvajal svoje točke z izredno preciznostjo, kakersnje nismo bili vajeni do sedaj v naši Istri; sploh se opaža, da je »Ilirija« od zadnje veselice lanskega leta storila velik korak naprej. Posebno so ugajale narodne pesni — ktere je občinstvo sprejelo frenezičnim navdušenjem — in Volaričeva »Slovan na dan«; krasno se je tudi glasila Ipavčeva »Domovini«, pri kateri sta se posebno skazala bariton in tenorist, ktera sta svojo nalogo res dobro izvršila. Vsa čast jima! Videlo se je, da pevsko društvo »Ilirija« razpolaga z izvrstnimi silami, katere vestni in neutrudljivi pevovodja G. Kuret družji v skladno harmonijo. G. Kuretu gre naj prvo občna pohvala. — Pohvalno moramo omeniti tudi dekanski pevski zbor »Zrinski«, ki je tako dobro odpel svoji dve točki, da sta se morali na občno zahtevanje ponavljati; vendar si ne moremo kaj, da ne bi priporočali našim pevcem, naj se raje oklenejo narodne pesni, ki seza človeku v srce, kakor je izklila iz srca narodovega. — Posebno nas je razveselil pevski zbor iz Marezig, od koder res nismo pričakovali kaj takega; odpel je svoja dva komada prav lepo, ako tudi se je pevcem poznalo, da so še novinci na odru. Pa le pogumno naprej, sčasoma pojde vse bolje. — Omeniti je tudi šaljivi prizor, ki je obudil dokaj smeha; le škoda, da sta »vzorna

zakonska« govorila pretiho. — Tudi domača godba, sestavljena v ta namen iz godcev iz Pobegov in iz Čezarjev, je pod vodstvom g. Brede častno rešila svojo nalogo. Lehkonoga mladina je pod uplivom brzih poskočnic pozno v noč častila boginjo Terpsichoro. Slišimo tudi, da je materijalen vspeh bil prav dovoljen. Konečno sklenemo, priporočuje imenovanim društvom, naj le pridno vstrajajo na započetem delu, da bodo mogla v bodočnosti pokazati še lepših vspehov. — Živela Ilirija in Ilirei! L.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Od nekdanj že je tu navada, da na Velikonočno procesijo prihaja obilo ljudi iz bližnjih vasi. In sicer radi sijajne procesije oziroma lepega ubranega cerkvenega petja, ki je imamo v Nabrežini. Res se je zgodilo letos tega dne nekaj, kar je napravilo hrup. Godba, ki je do sedaj 2-krat (in ne, kakor trobi dopisnik v »Edinosti« od 19. t. m. »po stari navadi«) povelečevala slavnost, letos ni sodelovala v procesiji. Menda jo je res udarila hrabrim Burrom na pomoč, a ne na ukaz gosp. župana, kakor trdi dotični dopisnik, marveč vsled lastnega nagiba, ali vsled povelja kacega mlekozobneža.

No Buri jih nočejo, ker videti jih je bilo še tisti dan kako so trobili v rogove.

Dopisnik vpraša, kdo da je kriv temu, in misli celó, da naš župan, očitovaje mu, da je strankarski pristaša.

Gospod dopisnik, tu Vam je odgovor. Naš gospod župan ni prav nič temu kriv in grdo je, da se ga kar naravnost imenuje strankarskega pristaša. Ko je izvedel, da godba ne misli igrati pri procesiji, je gospod župan nagovarjal, naj gredo in naj ne delajo nereda in neprijetnosti! Istotako jih je prosil predsednik njihov in načelnik veteranskega društva. A nekateri mladi godeci so seveda trdni ostali in še druge pregovorili, da niso hoteli poslušati ni župana, ni predsednika, ni poveljnika veteranov in ne drugih obč. veljakov.

Nadalje je g. dopisnik tožil, da je bil zaradi godcev Velikonočni dan, dan žalosti, to je laž. Kaj ni bil g. dopisnik tistega dne na postaji?! Uprasha naj, kako krasno so peli naši vrli peveci, v restavraciji in pri gospodu Nemen.

In prav isti dan je pristopilo k našemu pevskemu društvu kakih 15 členov.

O nekih prepirih in nemirih pripoveduje neki dopisovalec v »Edinosti« od 20. t. m., rekši, da vlada med pevskim in godbenim društvom v Nabrežini neka napetost.

Kakor dober poznavalec razmer rečem, da od strani pevskega društva gotovo ni nikake napetosti ne proti godbi in ne proti drugim, ker ono se ne briga prav nič za godbo; če pa godba ima kaj proti pevskemu društvu, slobodno jej! Pa kaj bodem pravil! Našo Nabrežino poznajo ljudje dobro in prav gotovo bolje nego nabrežinska godba. Svetujem torej onim mladeničem pri godbi, ki mislijo, da so že posrebeli vso učenost in bistroumnost, naj se puste v prihodnjic poučiti od svojega predsednika, in od ljudij, na mesto da delajo nemir in nezadovoljnost, a potem mečejo krivdo — po najetem dopisovalecu — na pevsko društvo, župana veterane itd.

× Sladke obraze pred kislimi dejstvi delajo sedaj velemožni signori v Vodnjanu. Dejstvo, da so italijanski kmetje pozvali Laginjo na zbor svoje posojilnice, jih je omamil tako, da so se obrnili do italijanskega političnega društva za Istro, naj odloči, da-li imajo še ostati v občinskem zastopu, ali pa naj položijo svoje mandate. Izvedši o tej »grave questione« in »triste intermezzo« nella storia istriana«, je predsednik rečenega političnega društva, znani hudi Benatti, letel v Vodnjan, da v družbi z županom puljskim, dr. om Rizzijem, reši stvar. In rešila sta jo z nasvetom, naj signori delajo sladke obraze h kislim dogodkom, to je, naj ne odlože mandator. Utemeljevanje, kako se je stvar »srečno« rešila — katero utemeljevanje priobčuje večrajšnji »Piccolo« — je mojstersko delo laške sofistikerije in zvijačnosti.

Pravijo, da so kmetje v posojilnici obljubili, da se čim prej — ta »čim prej« je vreden en cel groš — rešijo upliva Laginjevega in da so tudi drugi meščani, ki niso člani občinskega zastopa, obljubili, da bodo delovanje onih, ki so v občinskem zastopu, podpirali moralno in materijalno zlasti v ta namen, da se odpravi upliv »tjuceev«. Delovali da bodo v demokratičnem zmislu, da zopet pridobe — ta »zopet pridobe« je pa zopet neprecenljivo priznanje svojih grehov — zaupanje kmetov do meščanov!!

Mar naj bi povedali po pravici, da sta jima Benatti in Rizzi svetovala, naj obdrže mandate, le zato, ker sta se bala, da bi onih mandatov, ako bi jih dali od sebe — ne bilo več nazaj, kerniso — kakor večerajšnji »Piccolo« zopet priznava — nikdar ni storili za blagor ljudstva, ali kakor se tržaški list izraža previdneje: ker je manjkalo socijalnega in gospodarskega delovanja.

Ako govore torej gospoda, da je »žalostni vodnjanski intermezzo srečno rešen«, ni to nič drugega, nego znamenje, da je vendar-le najbolje, ako delajo sladke obraze h — kislim dogodkom.

Vesti iz Kranjske.

* Deželni garancijski prispevek za dolenjske železnice je znašal lansko leto 93.000 gld. To je pač hudo breme za deželo.

* Bolgarski dijaki v Ljubljani. Danes zjutraj je prispelo z brzovlakom v Ljubljano 30 gojencev in 10 profesorjev Kljustendilskega pedagogičnega učilišča pod vodstvom ravnatelja E. Karanova, da si ogledajo ljubljanske učne zavode.

* III. deško ljudsko šolo osnuje v Ljubljani. Že pred časom je občinski svetovalec Dimnik povdarjal potrebo III. deške ljudske šole in isto stališče zavzel je tudi mestni šolski svet v obširni spomenici. Kakor se čuje, se je sedaj že vse potrebno odredilo za osnivanje neobhodne gori imenovane šole, ki se naseli na Vrtači v poslopju sedanje osmorazredne slov. dekliške ljudske šole, kakor hitro se dekliška šola preseli v novo zgradbo pri sv. Jakobu, s katere grajenjem so pričeli ravnokar.

* Elegantno narodno prodajalnice delikates je odprl v Ljubljani podjetni posestnik »Narodne kavarne«, gosp. Krapež in sicer v spodnjih prostorih hiše, v kateri ima svojo kavnarno. Pohištvo za to prodajalnico je napravila v secesionistiškem slogu narodna trdnjaka Iv. Naglasa ter tudi preskrbela moderné načrte za slikarsko delo, katero je izvršil slikar g. Stare. Veliko železno dekorativno obešalo nad prodajalnično mizo je jako slikovito napravil g. Spreitzer. Tla so iz linoleja. Prodajalnice, ki je izvrstno založena razsvetljujejo električna obločnica in žarnice.

Razne vesti.

Rafiniran zločin. Iz Marseilla poročajo sledeči dogodek: Trgovski agent Fournel v Blancarde je bil žrtev poskušnega umora od strani svoje žene in njene matere. Pod pretezo, da se bodo igrali »slepe miši«, privezali sta ga ženski na stol ter mu zavezali ruto čez oči. Potem pa ste dvakrat z revolverjem ustrelili nanj in je od obeh strelcev eden ranil agenta na čelu. Vendar pa je imel Fournel še toliko moči in zavesti, da je skočil po koncu s privezanim stolom vred ter jel klicati na pomoč. Takoj so prihiteli sosede ter se polastili poživljenih žensk, ki sta še zasramovale ranjenega in sosede.

Z gnojnimi vilami je pobila hčer soproga župana Chlapaka v občini Pudlan pri Oderbergu, ker se ista ni hotela omožiti z nekim bogatinom. Ko je hčer Karolino pobila, je rekla, naj jo pokopljejo za plotom. »Vzglede« županjo so orožniki odvedli peš na oderburško sodišče. Pri njej so našli 6000 gld. denarja. V hranilnici pa ima županja nad 60.000 gld. in veliko posestvo. Tudi njen mož je jako bogat, a je bil popoln hlapec svoje žene, katere volja je bila vedno edino merodajna. Županja je upala, da se odkupi in da s kavejco 10.000 gld. doseže, da jo puste na svobodo do obravnave.

Gorka večerja za naše vojake. V proračunu za vojno, ki se letos predloži delegacijam v Budimpešti, je končno urejeno vprašanje o gorki večerji našim vojakom. Od 1. januarja 1900. dobivajo vojaki dvakrat v tednu za večerjo po jedno porejico konserv, za ostale dni pa po dva novčiča. Ta denar se mora porabiti v to, da vojaki dobe gorko ali kako drugo substancijelno večerjo. Od 1. januarja 1901 pa se ta znesek povša na 3 novčiče za vsakega moža.

Dar ruskega carja Črnigori. V Bar je dospela ruska ladija, ki je prinesla dar ruskega carja: tri velike tope in mnogo streljiva.

Loterijske številke izrečane dne 21. aprila:

Trst	30	51	86	90	44
Ljubljana	40	77	18	84	78

Brzobjavna poročila.

Iz avdijske.

DUNAJ 22. (K. B.) Cesar je sprejel danes dopoldne v obliki avdijske avstro-ogerskega poslanika pl Szögyenya.

Danski prestolonaslednik na Dunaju.

DUNAJ 21. (K. B.) Danski prestolonaslednik in soproga sta se danes jutro pripeljala semkaj.

Carska dvojica v Moskvi.

MOSKVA 21. (K. B.) Car Nikolaj in carica Aleksandra sta se zajedno z velikim knezom Sergijem in soproga na Veliki petek ob 3. uri popoldne nepričakovano udeležila slovesnosti v spomin zveličarjevega polaganja v grob v Uspenskega katedrali, ki je bila natlačena z narodom. Carju je ugasnila dvakrat sveča; prižgal si jo je na sveči soseda — prostaka. Veličanstvi sta šli potem sredi med narodom s procesijo ter se vrnili drugo jutro v Kreml. Vse to je napravilo na narod globok utis.

Iz pariške razstave.

PARIZ 23. (K. B.) Sinoči je bil v Champs Elysée diné, ki so ga priredili Avstrijski odposlanci na razstavi; istega so se vdeležili avstroogerski poslanik grof Wolkenstein, svetovalec poslanstva grof Pavel Eszterhazy, legacijski tajnik princ Fürstenberg, avstrijski generalni komisar Exner, ogerski generalni komisar Bela Lukaes, generalni komisar svetovne razstave Picard in več drugih funkcionarjev.

Zjedinjene države in Turčija.

NEW-YORK 21. (K. B.) Kakor javlja »World« iz Washingtona, vrnejo turškemu poslaniku pooblastilo, ako se sultan kmalu ne odloči v plačilo odškodnine v znesku 100.000 dolarjev, katere zahtevajo Zjedinjene države za poškodbe imetja ameriških misijonarjev. Dokler ta svota ne bo plačana, pretrgajo diplomatske zveze s Turško.

CARIGRAD 23. (K. B.) Tukajšnji poslovodja ameriškega poslanstva — poslanik je na dopustu — se nikakor ne pogaja s turško vlado zaradi odškodnine za škodo ameriških misijonarjev za časa armenskih neredov. Pogajanja se vrše med vlado Zjedinjenih držav in med turškim poslanikom v Washingtonu. Pač pa je ameriško poslanstvo te dni poslalo visoki porti odločno noto zaradi prepovedi, da se ne sme na Turško uvažati ameriške svinjetine.

Vojna v južni Afriki.

Dr. Leyds na diplomatski misiji.

HAAG 23. (K. B.) Dr. Leyds in Müller sta zapustila Haag. Bržkone sta se podala v Pariz ali pa v Bruselj.

General Warren guverner Oranjski?

LONDON 23. (K. B.) Jutranji listi javljajo iz Durbana z dne 21. t. m.: General Warren je z dvema častnikoma prispel semkaj ter se poda odtod v Easce-London. Kakor je čuti, je končni cilj potovanja Warrena Oranje, kjer prevzame odlično službo, bržkone mesto guvernerja.

Bitka pri Dewetpuntu.

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja iz Bloemfonteina večerajšnjega dne: Danes je bila pri Dewetpuntu bitka, katere se je izvečine udeležilo topništvo. Streljalo se je v velike daljine. Angleži so imeli le neznatne zgube.

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja iz Oorlogpoorta dne 19. t. m.: 8. in 3. divizija sta se danes pomaknili naprej ter sta se utaborili nekoliko milj od Dewetpunta na mestu, katero so bili zapustili Boerci. Angleške patrole so danes zapazile sovražne čete, katerih je tamkaj baje mnogo. Menjali so nekaj strelcev.

LONDON 21. (K. B.) Dopisnik »Reuterjeve« poslovnice v taboru 8. in 3. divizije poroča v brzobjavi preko Bloemfonteina: Večerajšnja bitka pri Dewetpuntu je trajala od poludne do večera. Dva boerska topa sta morala začasno obmolkniti. Angleške čete nadvladujejo gorovje več milj v okrožju. Pozicija Boercev je močna.

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja iz Maserna dne 9. t. m.: Boerci se gibljejo svobodno okrog Wepenera. Boerski oddelki se bližajo na vseh straneh, od koder bi bilo pričakovati Angležem pomoči. Ves dan pokajo puške in topi; oblegani Angleži odgovarjajo le redkokedaj. Nadaljnih boerskih čet je dušo v pomoč. Pravijo, da so Angleži dosedaj izgubili 25 mož, dočim jih je ranjenih 110. Predsednik Steijn je zapovedal, da Boerci drže nadalje v svoji oblasti okraja Wepener in Ladybraod, ki sta bogata žita; od todi dobivajo Boerci svoja živila.

V Bečuanah ni ustaje.

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja iz Kimberleya večerajšnjega dne: Vest, da so se Bečuanii vzdignili, se ne potrjuje. Boerci so zahtevali od bečuanjskih glavarjev 500 delavcev za rudnike ter da jim izroče živino, ki je baje last angležskih farmerjev. Bečuanii niso ugodili tem zahtevam. Jedna stranka ne zaupa drugi.

Portugalec pošilja vojakov v južno Afriko.

LOURENÇO MARQUEZ 21. (K. B.) Prevozni parnik »Portugal« je prispel iz Lizbone semkaj z 800 vojaki na krovu.

Bitka pri Sunday-Riverju.

LADYSMITH 21. (K. B.) Zjutraj se je slišalo v smeri proti Sunday-Riverju skoro eno uro neprestano streljanje.

Moči Boercev na bojišču.

LONDON 23. (K. B.) »Times« javljajo iz Lourenço-Marqueza dne 21. t. m.: Glasom vesti iz dobro obveščenega vira, sta imeli republikli le 105.000 mož na bojišču, uštevši ustaše v naselbinah. Sedaj da še imata kakih 80.000 mož na razpolago, od katerih je 50.000 v svobodni državi, 10.000 v gorovju Biggar in 15.000 v okrajih Fourtenstreams in Klerkdoorp.

Iz Bushmanskoopa in Wepenera.

MASECU 22. (K. B.) »Reuter« javlja: General Brabant je prispel sinoči v Bushmanskoop ter je imel danes predpoludne bitko z Boerci. Ko odhaja ta vest, je trajalo streljanje s topov že več ur. Polkovnik Dalgety javlja, da je v Wepeneru vse v redu. Boerci so spustili v mesto nad 300 granat, ne da bi povzročili velike škode. Sovražnik ima precejšnje zgube.

PRETORIJA 20. (K. B.) General Davet javlja iz Wepenera, da še vedno obkrožuje Angleže, katerih je ujel 11, med njimi nekega višjega topniškega častnika; nadalje javlja, da angleška pomožna kolona, prihajajoča iz Aliwalnortha uničuje tamošnja poslastva.

LONDON 22. (K. B.) Iz Maserna javljajo dne 21. t. m.: Boersko topništvo živalno obstrelja garnizijo v Wepeneru. Danes v jutro je bilo v smeri proti Dewetsdoppu slišati streljanje iz topov. Urojenci javljajo, da so videli generala Brabanta na potu proti Bushmanskoopu, 20 milj od Wepenera. Boerske čete so razdeljene v 3 oddelke; dva istih imata zadržati pomožno kolono tretji oblega Wepener. Urojenci — Bašuti — opazujejo dogodke, a so mirni.

Trgovina in promet.

Izkaz

po posebnem odseku c. kr. poštnega ravnateljstva odprtih nevročljivih poštah pošiljatev, o katerih se ne ve, kdo je iste odposlal.

V zmislu naredbe c. kr. trgovinskega ministerstva od 3. januarja t. l. št. 70.157 ex 1898 (pošt. in brzj. naredbenik št. 7 ex 1899) so se po posebnem, c. kr. poštenu in brzobjavnemu ravnateljstvu pridelenemu odseku uradno odprle nevročljive poštne pošiljatve, katere so prejemni poštni uradi predložili tekom meseca marca t. l.

Tem povodom se ni moglo izvedeti, kdo je oddal na pošto v priloženem zapisniku navedene, priporočene ali navadne vrednosti obsežajoče pošiljatve.

Dotični oddajalci, ki želé, da se jim ta pisma vrnejo, so s tem vabljani, da dokážejo svojo lastninsko pravico do njih potom dotičnega poštnega urada ali pa neposredno na podpisnem c. kr. poštenu in brzobjavnem ravnateljstvu.

V slučaju, da tekom enega leta nikdo ne dokaže lastninske pravice do teh pošiljatev, proda se njihova vsebina, v kolikor je v to prikladna na javni dražbi, ter se zaračunajo izkupljeni, v pismih eventuelno najdeni in k poštnim nakaznicam spadajoči zneski na korist poštnega erarja. Vsebinska ostalih pošiljatev se pa uniči.

Te pošiljatve so: priporočena pisma oziroma vzorec, oddani v Trstu na imena sledečih prejemnikov: baronesa Rüttmayer Trst, Giovanni Vouch Aleksandria, grof Bellegard Dunaj, Germano Peteani Cervignano, Valada Vittove Vercelli, Guglielmo Racinotti Milano, (5 laških lir), A. Coronini Gericca, Alberto Marangunich Buenos Ayres, Catina Gherbez Reka, Ermenegildo Martinelli Bombay, Giov. Giorgio Pulj, Roza Drensky Trst, Štefan Stebnovic Trst, Arturo Müller Trst, Adolfo Dolhof Trst, I. L. & A. Hessheimer Kronstadt, Amalia Czerny Leoben, Maria Vasina Ve-

nezia, Caterina Lorgatz Constantinopoli, Carlo Cesar New-Orleans, Ivan Cosner Visco, Johanna Morel Kosana, Mery Caslater Pulj, Giuseppe Bessech Corfu, Fried. v. Frankenstein Gradec, Pepina Malalan Opčina. (Pride šc.)

Trgovinska in obrtna zbornica tržaška je v svoji seji dne 20. t. m. sklenila, da stori na vladi potrebne korake, da nameravano zvišanje turške uvozne carine ne bode škodovalo trgovskim in industrijskim koristim Avstrije ter da pošlje trgovskemu ministerstvu prošnjo, da se ohranijo na Turškem, inozemske, zlasti avstroogerska pošta.

Glede druge železniške zveze s Trstom je sklenila zbornica, da izreka vladi za načrt zakona o drugi neodvisni železniški zvezi svoje priznanje, da protestira proti poskusom, ki gredo za tem, da bi se stvar še odložila ter spravila v zvezo z zagotovljenjem kanalov med Donavo, Odro, Moldavo in Lahoj. Zbornica predloži vladi in državnemu zboru prošnjo, da se železniški načrt izvrši čim prej.

Avstrijski sladkor na Portugalskem.

Avstro-ogerski generalni konzulat v Lizboni javlja v svojem poročilu za mare t. l., da se je zadnji čas poslalo precejšnje količine avstrijskega sladkorja na Portugalsko, to pa z Reke. Nekaj pošiljatev je prispelo v slabem stanju; sladkor je bil baje vlažen, rumen, ter ni odgovarjal vzorec.

Gospodarske razmere na Rumunskem

se boljšajo, kakor poroča naš konzulat v Bukareštu. Trvdke, ki so prestale sedanjo težko gospodarsko krizo, so baš v tem dokazale svojo solidnost ter zaslužujejo zaupanje inozemskih trgovcev v polni meri. Od prihodnje žetve je pričakovati zboljšanje vseh gospodarskih razmer in živahnega prometa, ker so vsled dolge stagnacije potrebe blaga povsod zratno narastle.

Denarni trg.

Na dunajskem trgu je obrestna mera zadnje dni zopet poskočila ter so znašali stavki za bančne akcepte prve vrste 4 1/2 do 4 3/4 %, dočim se je v Berlinu v isti dobi cena denarju znižala na 4 3/4 %. — Prologacijski stavki pri bankah so bili neugodni, t. j. znašali so 5 3/4 %, v zasebnem prometu pa 5 1/4 %.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 23. Pšenica za april K. 7.84 do 7.86 Pšenica za oktober K. 7.98 do 7.99. Rž za april K. 6.85 do 6.90 Rž za oktober K. 6.90 do 6.92. Koruza za maj K. 5.49 do 5.50. Koruza za julij K. 5.58 do 5.59 Oves za april K. 5.06 do 5.08 Oves za oktober K. 5.40 do 5.41.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje omejeno trdno. Prodaja: 12000 met. stot Vreme: lepo, vročina.

Hamburg 23. Trg za kavo. Santos good average za maj 37.75, za september 38.75 za december 39.50 za mare 40.25 Denar.

Havre 23. Kava Santos good average za april 50 kg. frankov 45.—, za september 50 k. frankov 46.—.

Dunajska borza dne 23. marca.

	danes	predčera
Državni dolg v papirju	—	99-10
„ v srebru	—	98—
Avstrijska renta v zlatu	—	98-60
„ „ kronah 4%	—	98-70
Kreditne akcije	—	229-30
London 10 Lsr.	—	242-80
20 mark	—	23-66
Napoleoni	—	19-27
100 italijanskih lir	—	90-60
Cekini	—	11-36

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapetarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčna cena.

Moje pohištvo donese srečo

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena piemirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih
vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna
in bela vina in pivo prve vrste
kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za ma-
gistratom). Zaloga pristnega
dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od
5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in
na deželo.

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Irene
št. 2., toči istrsko, dal-
matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obnvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika
zaloga in delavnica vsako-
vrstnega obnvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladčičarna,
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejem
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
pekarno in sladčičarno 3krat
na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema
naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se
praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji
trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavar-
ni „Commercio“ in „Tedesco“
ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogi drugih časnikov.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
prodajalnica vsakovrstnega
manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Cate-
rina št. 9, priporoča
svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na
drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
priporoča svojo dobro pre-
skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia
št. 309 mlin na par,
kjer melje vsakovrstne turske m. ke. Trgovcem po-
šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojači.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi
krojiti
Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n
ima izbornu zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz
inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek.
dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopac svečar v Gorici ulica Sv. Antona
št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cer-
kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe
sv. Cirila in Metoda in
tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh po-
trebščin za čevljarje ima Ivan Drufovka v Go-
rici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in
Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika
zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal,
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gospeske ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne
iznajdbne tehnično dovršeni
glasovirji
dole se najhote in najceneje direktno pri tovarnarju
Henrihu Bremitz
o. kr. dvornemu zalagatelju.
Trst — Borzni trg številka 9 — Trst
Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
klja Sidro-Remontoir, s pokri-
valom in tri-letnim jamstvom
Ina sekundarico in popolno
izdelan stroj. (Ni primerjati
onim, katere pošiljajo mnogi
bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava
oklepa (na zahtevo iz niklja
ali posrebrnjena).
1 krasna igla za zavratnike
za gospode iz amer. double-
zлата s kamni, podobnimi bri-
jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
skega double zлата.
1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer.
double zлата (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
naročilu za samih **gld. 2-95.** (Sama žepna ura iz
niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.

E. Holzer
zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
in zaloga ur in zlatenine na debelo.
Krakov — Stradom 18. — Krakovo.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)
Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-
vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod ščejo.

Zaloga pohištva

TRST - ulica S. Lucia 12 - TRST

— (zadej o. kr. deželne sodnije) —

Slavno občinstvo opozarjam na svojo novo
zalogo vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne
in sprejemne sobe. V svoji lastni delavnici
izgotovljam po načrtu vsake vrste pohištva.
Cene brez konkurence. Delo fino in trpežno.

Za mnogobrojne naročbe se toplo pripo-
roča svojim rojakom v mestu in na deželi
v smislu gesla:

„Svoji k svojim“.

Andrej Jug.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem odprl svojo

kovačnico

združeno z mehanično delavnico
za stroje v izdelovanje aceti-
lenskega plina.

Autorizovani inštalater zapeljavanje
vode in acetilenskega plina.

Priporočam se Vam kot okoličan
za mnoge naročbe.

Ivan Krstnik Laurenčič

ulica Commerciale 11.

Kozje mleko se prodaja v ulici Veltro
št. 331.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo vzbujajo slast in odvajajo lahko. Z
redno uporabo istega se prebavljanje krepi
in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno po-
loženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri čistem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Seravalle, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

Glavni dobitok 60.000 K, 15.000 K, in 12.000 K.

v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“
po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trie-
stino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje
in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,
vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne
nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Restavracija Mahorčič

v Divači

z obširnimi, krasnimi vrtom z lopami z nekaj
njiv in travnikov, z lepimi sobami za ptujce
in letoviščnike z obširnimi govejimi in konj-
skim hlevom ter družimi gospodarskimi pro-
stori, odda se vsled maletnih dedičev

v najem

Podulbe sprejema in natančnejša pojasnila
daje varuh Albin Štrekelj v Škofjenu
pošta Divača.

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote,
Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod
8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30,
4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7
(preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30,
3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn
8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15
pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—
9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (po-
šta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp.
1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50
predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45,
9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod
preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in
prazn.: 11.30 in popoldne. Dohod: 6.30, 7.—
zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod
6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki
pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, če-
trtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča,
Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak
dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30
6 pop.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.—	brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.—	omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvč.	brzovl. Kormin
8.15	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	do Mürzschlaga
6.10	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	brzovl. iz Kormina
9.28	Dunaj, zveza s Pešto, Muihim
10.25	pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20	omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop.	pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zvč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.30	brzovl. iz Italije preko Kormina
9.—	Dunaj, zveza z Reko
11.35	omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35	Pulj, Rovinj
11.15	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zvč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop.	preko Červinjana v Italijo
10.42	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------------------------	---

Najboljše berilo in darilo ☺ ☺ ☺
☺ ☺ je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu
Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9
I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več.